

Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника
Факультет філології
Кафедра журналістики

Наталія Шотурма

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АКТУАЛЬНІ
ПРОБЛЕМИ ЖУРНАЛІСТИКИ ТА
МЕДІКОМУНІКАЦІЙ» ДЛЯ СТУДЕНТІВ ІІ КУРСУ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ЖУРНАЛІСТИКА ТА
МЕДІАКОМУНІКАЦІЯ»

Івано-Франківськ – 2024

Шотурма Н.В. Методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни «Актуальні проблеми журналістики та медіакомунікацій» для студентів II-го курсу спеціальності «Журналістика та медіакомунікація». Електронне видання. Івано-Франківськ . 2024. 55 с.

Методичні рекомендації розроблено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра журналістики, а також вимог кредитно модульної організації навчального процесу. Містять відомості про структуру курсу «Актуальні проблеми журналістики та медіакомунікацій», плани практичних занять, теми рефератів до дисципліни, перелік питань для семестрового контролю, рекомендованої літератури. Видання призначено для студентів II курсу спеціальності «Журналістика та медіакомунікація» денної форми навчання.

© Н.В.Шотурма, 2024
©Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника, 2024

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Структура дисципліни	6
Практичне заняття 1. Суб'єкти інформаційного простору України. Типологічна модель сучасної журналістики.....	7
Практичне заняття 2. Стратегічні комунікації. Стан та перспективи розвитку сучасної регіональної преси.....	9
Практичне заняття 3. Радіомовлення у системі сучасних засобів комунікації.....	11
Практичне заняття 4. Сучасне телебачення: досвід, проблеми, стратегії.....	13
Практичне заняття 5. Інтернет-журналістика: специфіка та форми подачі інформації.....	15
Практичне заняття 6. Принципи діяльності журналіста. 10 основних вмінь сучасного журналіста.....	20
Практичне заняття 7. Сучасні тенденції інтернет-журналістики.....	23
Практичне заняття 8. Юридичні та етичні норми діяльності журналіста на радіо та телебаченні.....	28
Практичне заняття 9. Інформаційна безпека як вимога часу.....	33
Теми рефератів до дисципліни	37
Перелік питань для семестрового контролю	46
Рекомендована література	50

Пояснювальна записка

У сучасному світі, де медіа відіграють ключову роль у формуванні суспільної думки, особливо важливо розуміти складні процеси, що відбуваються у сфері журналістики та медіакомунікацій.

Дисципліна «Актуальні проблеми журналістики та медіакомунікацій» спрямована на формування у студентів критичного розуміння сучасних тенденцій у галузі журналістики та медіакомунікацій, а також надання їм необхідних знань та навичок для аналізу й адаптації до змін у медійному середовищі. Основною метою курсу є розвиток здатності аналізувати медійний контент, розпізнавати маніпуляції, а також розробляти та впроваджувати ефективні комунікаційні стратегії.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є медіа та комунікативні технології, вплив на який спричиняє поширення і активне використання медіа технологій. Завдяки курсу магістранти отримують розуміння тенденцій розвитку журналістики та її місця у суспільстві, а також знання про особливості поширення інформації в медіа загалом. Міждисциплінарні зв'язки: навчальний курс має міждисциплінарний характер і тісно пов'язаний з іншими дисциплінами магістерської програми з журналістики та медіакомунікацій, зокрема «Журналістика та соціальні комунікації», «Мова медіакомунікацій», «Сучасні аудіовізуальні медіа» тощо.

Мета. Формування системи знань із тенденцій розвитку журналістики та її ролі в суспільстві; завдань, видів і характеру журналістської діяльності, парадоксів і складностей професії, умов роботи журналістів; історії і системи журналістської освіти, з форм навчальної діяльності і правил раціональної організації розумової діяльності,

вивчення сутності інформаційних процесів; специфіки журналістської роботи; видів і специфіки журналістської роботи.

Цілі. Виклад актуальних напрямків творчої діяльності того чи того виду ЗМК; методики роботи журналіста кожного виду медіа; аспектів діяльності ЗМК через врахування інтересів аудиторії, системи рейтингового вимірювання якості інформаційного продукту, з'ясувати особливості інформаційного виробництва та внутрішньо редакційних комунікацій.

Загальні та фахові компетентності, якими повинен оволодіти чи які може удосконалити студент у результаті вивчення дисципліни:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК01. Здатність використовувати спеціалізовані концептуальні знання з теорії та історії журналістики, новітні технологічні досягнення для розв'язання задач дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері журналістики.

СК02. Здатність критично осмислювати проблеми у сфері журналістики та дотичні до них міждисциплінарні проблеми.

СК03. Здатність приймати ефективні рішення у сфері журналістики.

СК04. Здатність управляти робочими або навчальними процесами у сфері журналістики, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.

СК06. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі журналістики у широких та/або

мультидисциплінарних 8 контекстах, за умов неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

Програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен :

РН01. Приймати ефективні рішення з проблем журналістики, у тому числі в умовах багатокритеріальності, неповних чи суперечливих інформації та вимог.

РН07. Дискутувати зі складних комунікаційних проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

Практичні заняття є важливим елементом навчального процесу, оскільки студенти мають змогу використати на практиці власні теоретичні знання та доповідати про додаткову інформацію, яку опрацьовували самостійно. Практичні заняття становлять велику частину годин, які заплановані у силабусі програми і спрямовані на закріплення знань, які були отримані під час лекцій. На заняттях студент може проявити себе та показати свої знання через різні форми контролю.

Головна мета практичних занять – засвоєння студентами тем з навчальної дисципліни, проведення дискусій щодо робочих записів та нотаток, аналіз помилок та колективне опрацювання основних проблем курсу, творчий підхід до опрацювання теоретичного матеріалу.

Основними завданнями практичних занять з дисципліни «Актуальні проблеми журналістики та медіакомунікацій» є – закріплення у студентів теоретичних знань за темами, передбаченими робочою програмою; опанувати навички усного і письмового викладу навчального матеріалу та індивідуальних відповідей.

Структура навчальної дисципліни

Тема	Загальна кількість годин		
	лекції	заняття	самост.роб.
Тема 1. Вступ до навчального предмету. Суб'єкти інформаційного простору України. Типологічна модель сучасної журналістики.	2	2	10
Тема 2. Особливості інформаційного простору України. Стратегічні комунікації. Стан та перспективи розвитку сучасної регіональної преси.	2	2	10
Тема 3. Сучасні українські медіа: проблематика сьогодення. Радіомовлення у системі сучасних засобів комунікації.	2	2	10
Тема 4. Сучасна масово-інформаційна ситуація. Сучасне телебачення: досвід, проблеми, стратегії.	2	2	10
Тема 5. Тенденції інтернет-журналістики. Інтернет-журналістика: специфіка та форми подачі інформації. Інформаційна гігієна в умовах цифрової глобалізації.	2	4	10

Тема 6. Принципи діяльності журналіста. 10 основних вмінь сучасного журналіста. Сучасні тенденції інтернет-журналістики. Юридичні та етичні норми діяльності журналіста на радіо та телебаченні. Інформаційна безпека як вимога часу.	2	4	
Загальна	12	18	60

Пропонуємо систему проведення практичних занять з дисципліни «Актуальні проблеми журналістики та медіакомунікацій» для магістрантів кафедри журналістики Факультету філології.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №1

Суб'єкти інформаційного простору України. Типологічна модель сучасної журналістики

План

1. Суб'єкти інформаційного простору України:

- Державні медіа.
- Приватні медіа.
- Громадські та незалежні медіа.

2. Типологічна модель сучасної журналістики:

- Жанрова класифікація.
- Функціональна класифікація.
- Форматна класифікація.

ЗАВДАННЯ:

Розділити студентів на групи по 2-3 особи. Кожна група обирає один український медіа-ресурс (телеканал, радіостанція, онлайн-видання тощо). Проаналізувати обраний ресурс за такими параметрами:

- Тип власності (державний, приватний, громадський).
- Основна аудиторія.
- Жанрова та форматна спрямованість.
- Вплив на суспільство та громадську думку.

Підготувати коротку презентацію з результатами аналізу.

Домашнє завдання:

Завдання: Написати есе (2-3 сторінки) на тему: «Вплив приватних медіа на формування громадської думки в Україні».

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 2

Особливості інформаційного простору України. Стратегічні комунікації. Стан та перспективи розвитку сучасної регіональної преси

План

1. Особливості інформаційного простору України:
 - Вплив геополітичних факторів.
 - Роль державних і приватних медіа.
 - Проблеми медіаграмотності та інформаційної безпеки.
2. Стратегічні комунікації в Україні:
 - Визначення стратегічних комунікацій.
 - Впровадження та виклики у контексті українських реалій.
 - Приклади успішних стратегічних комунікаційних кампаній.
3. Стан та перспективи розвитку регіональної преси:
 - Поточний стан регіональної преси в Україні.
 - Вплив цифровізації на регіональну журналістику.
 - Виклики та можливості для регіональних медіа.

ЗАВДАННЯ:

Студенти діляться на групи по 2-3 особи. Кожна група обирає регіональне медіа з конкретного регіону України. Провести аналіз обраного медіа за наступними критеріями:

- Тип власності та джерела фінансування.
- Основна тематика та аудиторія.
- Вплив на регіональну спільноту.
- Стратегії комунікації та взаємодії з аудиторією.

Підготувати звіт про стан та перспективи розвитку цього медіа.

Домашнє завдання:

Завдання: Написати реферат (3-4 сторінки) на тему: «Проблеми та перспективи стратегічних комунікацій в українських регіональних медіа».

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №3

Сучасні українські медіа: проблематика сьогодення. Радіомовлення у системі сучасних засобів комунікації

План

1. Проблематика сучасних українських медіа:

- Вплив політичних і економічних факторів на медіа.
- Проблеми медіаграмотності серед населення.
- Виклики, пов'язані з цифровізацією та новими медіа.
- Етика і стандарти журналістики в умовах сучасних викликів.

2. Радіомовлення у системі сучасних засобів комунікації:

- Еволюція радіо як медіа.
- Конкуренція радіомовлення з іншими медіаформатами.
- Взаємодія радіо зі слухачами: нові формати та інтерактивність.
- Вплив інтернету та цифрових платформ на радіомовлення.

ЗАВДАННЯ:

1. Студенти діляться на групи по 2-3 особи. Кожна група обирає одну сучасну українську радіостанцію для аналізу. Провести дослідження радіостанції за такими параметрами:

- Цільова аудиторія.
- Основний контент (музика, новини, розмовні шоу тощо).
- Інтерактивність та взаємодія зі слухачами.
- Використання цифрових платформ (сайти, подкасти, соціальні мережі).

✓ Оцінити роль обраної радіостанції у сучасній системі комунікацій.

✓ Підготувати презентацію з результатами дослідження.

2. Аналіз сучасних проблем у радіомовленні:

➤ Які труднощі стоять перед сучасними українськими радіостанціями?

➤ Як радіостанції адаптуються до викликів цифрового віку?

Домашнє завдання:

Написати есе (2-3 сторінки) на тему: «Роль та місце радіомовлення в сучасних українських медіа».

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №4

Сучасна масово-інформаційна ситуація. Сучасне телебачення: досвід, проблеми, стратегії

План

1. Сучасна масово-інформаційна ситуація:

➤ Вплив глобалізації та цифровізації на інформаційний простір.

➤ Динаміка змін у масовій комунікації.

➤ Роль і місце традиційних медіа в сучасному медіаландшафті.

2. Сучасне телебачення:

• Досвід:

➤ Розвиток телебачення від аналогового до цифрового.

➤ Впровадження нових форматів та інтерактивних технологій.

➤ Успішні приклади програм та форматів.

• **Проблеми:**

➤ Конкуренція з інтернет-платформами та стрімінговими сервісами.

➤ Зниження рівня довіри глядачів до телебачення.

➤ Виклики, пов'язані з політичним і економічним тиском.

• **Стратегії:**

➤ Адаптація контенту до нових медіаспоживачів.

➤ Впровадження мультимедійних платформ та розвиток власних стрімінгових сервісів.

➤ Підвищення рівня взаємодії з аудиторією через соціальні мережі та інші цифрові канали.

ЗАВДАННЯ:

Студенти діляться на групи по 2-3 особи. Кожна група аналізує конкретний український телеканал (наприклад, 1+1, СТБ, UA:Перший тощо).

Провести аналіз телеканалу за такими параметрами:

- Основні програми та їх цільова аудиторія.
 - Проблеми, з якими зіштовхується телеканал (конкуренція, фінансування, довіра аудиторії).
 - Стратегії розвитку та адаптації до сучасних умов (інтерактивність, цифрові платформи, нові формати).
- Підготувати презентацію з результатами аналізу.

Домашнє завдання:

Завдання: Написати реферат (2-3 сторінки) на тему: «Майбутнє телебачення: адаптація до нових викликів інформаційного простору».

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №5

Тенденції інтернет-журналістики. Інтернет-журналістика: специфіка та форми подачі інформації

План

1. Тенденції інтернет-журналістики:

- **Мультимедійність:**

➤ Використання відео, аудіо, графіки та інтерактивних елементів у статтях.

➤ Приклади мультимедійних публікацій на українських та міжнародних новинних платформах.

• **Мобільна журналістика:**

➤ Зростання популярності мобільних пристроїв для споживання новин.

➤ Адаптація контенту для мобільних пристроїв.

➤ Використання соціальних мереж як основного джерела новин.

• **Фактчекінг та боротьба з фейками:**

➤ Зростання ролі фактчекінгу в інтернет-журналістиці.

➤ Інструменти для перевірки фактів та боротьби з дезінформацією.

• **Персоналізація та алгоритми:**

➤ Як алгоритми впливають на споживання новин.

➤ Використання персоналізованого контенту для залучення аудиторії.

• **Краудсорсинг та участь аудиторії:**

➤ Взаємодія зі спільнотою через коментарі, опитування та інші форми зворотного зв'язку.

➤ Приклади успішного краудсорсингу в журналістських розслідуваннях.

2. Специфіка та форми подачі інформації в інтернет-журналістиці:

• Новинні статті та блоги:

➤ Відмінності між традиційними новинними статтями та блогами.

➤ Приклади успішних блогів на новинних сайтах.

• Лонгріди та спеціальні проекти:

➤ Використання лонгвідів для глибокого аналізу теми.

➤ Спеціальні проекти як приклад інтегрованого підходу до подачі інформації.

• Інфографіка та візуалізація даних:

➤ Як ефективно використовувати інфографіку для підвищення зрозумілості матеріалів.

➤ Інструменти для створення інфографіки та візуалізації даних (Canva, Infogram, Datawrapper).

• Подкасти та відеоконтент:

➤ Зростаюча популярність подкастів як медіаформату.

➤ Приклади успішних подкастів в українській та світовій інтернет-журналістиці.

➤ Використання відео для залучення аудиторії (платформи: YouTube, Instagram, TikTok).

ЗАВДАННЯ:

Завдання 1: Аналіз інтернет-видання.

Студенти діляться на групи по 2-3 особи. Кожна група обирає українське інтернет-видання (наприклад, «Українська правда», «Hromadske», «НВ», «The Village Україна»).

Завдання для групи:

➤ Проаналізувати структуру головної сторінки сайту: які види контенту представлені?

➤ Визначити мультимедійні елементи, використані на сайті (відео, аудіо, інфографіка).

➤ Дослідити, як сайт взаємодіє з аудиторією (коментарі, опитування, соціальні мережі).

➤ Оцінити мобільну версію сайту: чи зручна вона для використання?

Підготувати коротку презентацію з результатами аналізу.

Завдання 2: Створення мультимедійного матеріалу .

Студенти створюють короткий мультимедійний матеріал на актуальну тему (наприклад, соціальну проблему, новину, або подію). Використовуються інструменти для створення контенту:

➤ **Текст:** Створення короткого новинного повідомлення (до 150 слів).

➤ **Інфографіка:** Використання Canva або іншої програми для створення простої інфографіки.

➤ **Відео/Подкаст:** Створення короткого відео (до 1 хвилини) або аудіозапису (до 2 хвилин) на телефон.

Представлення результатів у групі.

Домашнє завдання:

Написати есе (2-3 сторінки) на тему: «Як мультимедійність впливає на сприйняття новинного контенту в інтернеті?»

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №6

Інформаційна гігієна в умовах цифрової глобалізації

План

1. Інформаційна гігієна: поняття та значення:

- Визначення інформаційної гігієни.
- Вплив інформаційного перевантаження на психічне здоров'я та суспільство.
- Роль критичного мислення у формуванні інформаційної гігієни.

2. Основні загрози в умовах цифрової глобалізації:

- **Дезінформація та фейки:**
 - Як і чому створюються фейки?
 - Приклади найвідоміших інформаційних маніпуляцій.
- **Кібербезпека:**
 - Загрози кібератак та крадіжки персональних даних.
 - Методи захисту: складні паролі, двофакторна аутентифікація, оновлення ПЗ.
- **Алгоритми та інформаційні бульбашки:**

➤ Як алгоритми формують інформаційне середовище користувачів.

➤ Вплив інформаційних бульбашок на світогляд та поляризацію суспільства.

3. Практичні методи підтримки інформаційної гігієни:

✓ Фактчекінг:

➤ Основні інструменти для перевірки фактів (FactCheck.org, StopFake).

➤ Як проводити базовий фактчекінг самостійно.

✓ Вибір джерел інформації:

➤ Як визначити надійність джерела.

➤ Способи оцінки об'єктивності та неупередженості інформації.

✓ Управління інформаційними потоками:

➤ Обмеження часу на споживання новин.

➤ Використання агрегаторів новин та їх налаштування.

ЗАВДАННЯ:

Завдання 1: Розпізнавання фейкових новин.

Студенти діляться на групи по 2-3 особи. Кожна група отримує набір прикладів новин (деякі реальні, деякі – фейкові).

Завдання для групи:

✓ Використовуючи інструменти фактчекінгу, визначити, які новини є фейковими.

✓ Пояснити, які методи вони використовували для розпізнавання фейків.

Кожна група представляє свої результати.

Завдання 2: Оцінка надійності джерел інформації.

Кожна група обирає кілька інформаційних ресурсів (новинні сайти, блоги, соціальні мережі).

Завдання:

✓ Оцінити надійність та об'єктивність кожного джерела за допомогою заздалегідь визначених критеріїв (наприклад, авторитетність джерела, прозорість фінансування, наявність перевірених фактів).

✓ Обговорити, як ці джерела можуть впливати на інформаційну гігієну користувачів.

Презентація результатів (5-7 хвилин).

Домашнє завдання:

Завдання: Написати реферат (3-4 сторінки) на тему: «Виклики інформаційної гігієни в епоху цифрової глобалізації та шляхи їх подолання».

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №7

Принципи діяльності журналіста.

10 основних вмінь сучасного журналіста

План

1. Принципи діяльності журналіста:

✓ Об'єктивність та неупередженість:

➤ Необхідність представлення фактів без особистих упереджень та перекручень.

➤ Приклади порушення принципу об'єктивності та наслідки.

✓ Точність та перевірка фактів:

➤ Важливість перевірки джерел інформації.

- Методи перевірки достовірності фактів.
- ✓ **Прозорість та чесність:**
- Прозорість щодо джерел інформації та власних позицій.
- Уникнення конфліктів інтересів.
- **Повага до приватного життя:**
- Захист приватності осіб, про яких повідомляється.
- Етичні аспекти збору та оприлюднення особистої інформації.
- **Відповідальність перед суспільством:**
- Роль журналіста у формуванні громадської думки.
- Відповідальність за вплив матеріалів на аудиторію.
- **Етична поведінка:**
- Дотримання професійних стандартів у стосунках з колегами та джерелами.
- Приклади етичних дилем у журналістиці.

2. 10 основних вмінь сучасного журналіста:

- **Критичне мислення:**
- Здатність аналізувати інформацію та ставити під сумнів її достовірність.
- Важливість незалежного судження.

- **Розслідувальні навички:**

- Вміння проводити журналістські розслідування, збирати докази та документувати факти.

- Інтерв'ювання, робота з джерелами та аналіз документів.

- **Мультимедійна грамотність:**

- Використання відео, фото, аудіо та графіки для створення контенту.

- Основи монтажу та роботи з мультимедійними редакторами.

- **Мобільна журналістика:**

- Вміння використовувати мобільні пристрої для створення та поширення контенту.

- Використання додатків для запису, монтажу та публікації новин.

- **Фактчекінг:**

- Навички перевірки фактів та вміння швидко знаходити надійні джерела інформації.

- Використання інструментів для верифікації інформації.

- **Соціальні медіа та цифрові платформи:**

➤ Вміння використовувати соціальні медіа для поширення новин, взаємодії з аудиторією та збору інформації.

➤ Основи SEO та SMM для підвищення видимості матеріалів.

• **Здатність до швидкої адаптації:**

➤ Вміння швидко адаптуватися до змін у медіасередовищі та нових технологій.

➤ Гнучкість у роботі з різними форматами та платформами.

• **Комунікативні навички:**

➤ Вміння ефективно спілкуватися з джерелами, колегами та аудиторією.

➤ Інтерв'ювання та ведення дискусій.

• **Емпатія та культурна чутливість:**

➤ Розуміння та повага до культурних відмінностей та етичних аспектів.

➤ Використання емпатії при створенні матеріалів на чутливі теми.

• **Підготовка та редагування текстів:**

➤ Навички написання чітких, інформативних та цікавих текстів.

- Основи редагування та роботи з різними стилями.

Завдання:

Завдання 1: Аналіз журналістських матеріалів.

Студенти діляться на групи по 2-3 особи. Кожна група отримує декілька прикладів журналістських матеріалів (статті, репортажі, розслідування).

Завдання для групи:

- Проаналізувати матеріали з точки зору дотримання журналістських принципів (об'єктивність, точність, етичність тощо).
- Визначити, які з основних вмінь журналіста були використані для створення матеріалу.

Кожна група представляє свої результати.

Завдання 2: Створення журналістського матеріалу.

Студенти обирають актуальну тему (наприклад, суспільно-політичну подію або соціальну проблему).

Завдання:

- Написати коротку новинну статтю або репортаж (до 300 слів).

➤ Під час роботи звертати увагу на дотримання журналістських принципів та використання вмій (фактчекінг, комунікативні навички, мобільна журналістика тощо).

Представлення матеріалів у групі та їх обговорення.

Домашнє завдання:

Завдання: Написати есе (2-3 сторінки) на тему: «Вплив етики та професійних стандартів на якість журналістики в сучасному світі».

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №8

Сучасні тенденції інтернет-журналістики. Юридичні та етичні норми діяльності журналіста на радіо та телебаченні

План

1. Сучасні тенденції інтернет-журналістики:

✓ *Динамічний контент та мультимедійність:*

➤ Впровадження мультимедійних елементів (відео, графіка, інтерактивні елементи) в журналістику.

➤ Використання платформ для створення візуально привабливого контенту.

✓ ***Мобільна журналістика та мікроформати:***

➤ Зростання популярності мобільних пристроїв як засобів створення і споживання контенту.

➤ Використання коротких форм новин (мікроблоги, стрічки новин, stories).

✓ ***Алгоритмічні новини та персоналізація контенту:***

➤ Використання алгоритмів для персоналізації стрічок новин.

➤ Виклики та переваги персоналізованих новинних потоків.

✓ ***Вплив соціальних медіа:***

✓ Роль соціальних платформ (Facebook, Twitter, Instagram, TikTok) у поширенні новин.

✓ Зростання значення соціальних медіа як джерела новин.

✓ ***Фактчекінг та боротьба з дезінформацією:***

➤ Зростаюча важливість перевірки фактів у цифрову епоху.

➤ Використання технологій для боротьби з фейковими новинами.

2. Юридичні та етичні норми діяльності журналіста на радіо та телебаченні:

✓ *Юридичні норми:*

➤ Основні закони та нормативні акти, що регулюють діяльність журналістів на радіо та телебаченні (закон про телебачення і радіомовлення, закон про інформацію, кодекси професійної етики).

➤ Права журналістів та обмеження в їх діяльності (захист джерел інформації, обмеження щодо розкриття державної таємниці, права на приватність).

➤ Відповідальність журналістів за поширення неправдивої інформації та наклеп.

✓ *Етичні норми:*

➤ Принципи об'єктивності, точності та неупередженості в журналістиці.

➤ Повага до приватного життя та людської гідності.

➤ Етичні дилеми у висвітленні чутливих тем (катастрофи, війна, злочини).

➤ Взаємодія з аудиторією: чесність, прозорість, уникнення маніпуляцій.

✓ **Етика в роботі з джерелами інформації:**

- Важливість підтвердження фактів та уникнення публікації неперевіреної інформації.
- Правила використання анонімних джерел та збереження конфіденційності.

Завдання:

Завдання 1: Аналіз новинного матеріалу з точки зору етики.

Студенти діляться на групи по 2-3 особи.

Кожна група отримує приклад новинного матеріалу (стаття, телевізійний репортаж, радіопередача). Завдання для групи:

- Проаналізувати, як у матеріалі дотримуються або порушуються етичні норми (об'єктивність, точність, повага до приватного життя, уникнення маніпуляцій).
- Визначити, які юридичні норми могли бути порушені.

Кожна група представляє свої результати.

Завдання 2: Розробка редакційних правил для онлайн-видання.

Студенти розробляють короткі редакційні правила для інтернет-видання з урахуванням юридичних та етичних норм.

Завдання:

➤ Визначити основні принципи, які повинні лежати в основі редакційної політики видання (наприклад, перевірка фактів, взаємодія з аудиторією, захист приватного життя, уникнення конфліктів інтересів).

➤ Визначити, які юридичні та етичні норми будуть враховані в політиці видання.

Представлення результатів у групі та обговорення.

Домашнє завдання:

Завдання: Написати есе (2-3 сторінки) на тему: «Як зміни в інтернет-журналістиці впливають на юридичні та етичні норми роботи журналістів?»»

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №9

Інформаційна безпека як вимога часу

План

1. Основні поняття та важливість інформаційної безпеки:

- **Поняття інформаційної безпеки:**

- Визначення інформаційної безпеки.
- Основні аспекти: конфіденційність, цілісність, доступність інформації.

- **Чому інформаційна безпека стала актуальною проблемою:**

- Зростання ролі інформації та цифрових технологій у сучасному світі.
- Виклики цифрової глобалізації та кіберзлочинність.
- Вплив порушень інформаційної безпеки на особистість, бізнес та державу.

2. Основні загрози інформаційній безпеці:

- **Кіберзагрози:**

➤ Віруси, хакерські атаки, фішинг, шкідливе програмне забезпечення.

➤ Соціальна інженерія як метод проникнення в інформаційні системи.

• **Загрози приватності:**

➤ Збір персональних даних без згоди користувача.

➤ Порушення конфіденційності в соціальних мережах та інших онлайн-платформах.

• **Загрози інформаційній цілісності та доступності:**

➤ Атаки на інфраструктуру (DDoS атаки).

➤ Викрадення або знищення даних.

➤ Вплив інформаційних війн та дезінформації на суспільну думку.

3. Методи забезпечення інформаційної безпеки:

• **Технічні засоби:**

➤ Використання антивірусних програм, фаєрволів та VPN.

➤ Оновлення програмного забезпечення та патчів безпеки.

• **Організаційні заходи:**

➤ Розробка політик інформаційної безпеки на рівні організацій.

➤ Навчання працівників основам кібергігієни та безпечного використання технологій.

• **Особисті заходи:**

➤ Використання складних паролів та їх регулярна зміна.

➤ Уникнення підозрілих посилань та вкладень у електронних листах.

➤ Встановлення двофакторної аутентифікації для захисту онлайн-акаунтів.

Завдання:

Завдання 1: Оцінка загроз інформаційній безпеці

Студенти діляться на групи по 2-3 особи.

Кожна група отримує кейс з описом певної ситуації, пов'язаної з інформаційною безпекою (наприклад, хакерська атака на компанію, витік персональних даних, випадок фішингу). Завдання для групи:

- Визначити, які загрози присутні в ситуації.

- Запропонувати заходи для запобігання таким загрозам у майбутньому.

Кожна група представляє свої результати .

Завдання 2: Розробка плану забезпечення інформаційної безпеки для організації.

Студенти розробляють короткий план забезпечення інформаційної безпеки для вигаданої організації (наприклад, освітньої установи або малого бізнесу). Завдання:

- Визначити основні загрози, з якими може стикатися організація.

- Розробити набір технічних, організаційних та особистих заходів для забезпечення безпеки.

Представлення результатів у групі та обговорення.

Домашнє завдання:

Завдання: Написати реферат (3-4 сторінки) на тему: «Основні виклики інформаційної безпеки у цифровому світі та методи їх подолання».

Теми рефератів до дисципліни

Тема 1. Особливості інформаційного простору України.

1. Як протидіяти поширенню дезінформації в медіа і соцмережах.

2. Проникнення російського впливу в українські медіа: цілі, засоби та шляхи протидії.

3. Типологічна модель сучасної журналістики.

4. Сучасні українські медіа : проблематика сьогодення.

5. Сучасна масово-інформаційна ситуація.

6. Інформаційні війни проти відомих осіб.

7. Суб'єкти інформаційного простору.

9. Стан та перспективи розвитку сучасної регіональної преси.

10. Журналістика в умовах конфлікту.

11. Текст і жанр: взаємозв'язок і проблеми вибору. Жанрові системи журналістики.

12. Інформаційні та смислові війни.

13. Особливості функцій журналістики в Україні.

14. Пропаганда та контрпропаганда в журналістиці.

15. Реалізація права на свободу слова в Україні.

16. Місце медіа в системі національної ідеології.
17. Взаємовплив політичного та журналістського прошарків суспільства на сучасному етапі.
18. Сучасні виклики журналістики щодо формування українського національного інформаційного поля.
19. Преса і проблеми національного відродження.
20. Вплив економічної і політичної свободи на пресу.
21. Жанр журналістського розслідування в друкованих медіа Івано-Франківщини.
22. Особливості створення реклами в місцевих медіа.
23. Своєрідність інтерпретацій проблем міжнародної безпеки українськими медіа.
24. Динаміка розвитку інформаційних та аналітичних жанрів в українській пресі.
25. Інструментарій засобів масової інформації у процесі формування іміджу політиків.
26. Інтегрований брендинг як стратегія медіа-діяльності.
27. Інформаційні маніпуляції у повідомленнях світової періодичної преси в контексті інформаційної безпеки України: стан та шляхи протидії.
28. Інформаційно-технологічний і творчий потенціал агенційної журналістики (вічизняний і світовий досвід).

29. Міжнародна журналістика в контексті глобальних суспільних трансформацій.

30. Періодичні видання для жінок в Україні: динаміка розвитку та концептуальні особливості.

31. Розважальний компонент сучасних українських суспільно-політичних журналів.

32. Мультимедійність та конвергентність як фактори трансформації регіональних медіа.

Тема 2. Радіомовлення у системі сучасних засобів комунікації.

1. Позитивні зміни суспільства в Україні під впливом мовлення 2-3 – популярних радіостанцій України в період із 2016-2017 рр.

2. Радіомовлення у демократичному суспільстві.

3. Особливості концептуальних засад функціонування радіомовлення.

4. Вплив радіомовлення на формування української національної самосвідомості, державотворчого мислення.

5. Сучасні професійні, соціальні, моральні орієнтири радіожурналістів.

6. Національні пріоритети в радіо журналістській діяльності.

7. Характерні особливості української радіожурналістики.

8. Основні засади творчої діяльності українського радіожурналіста.

9. Антиукраїнська інформаційна агресія в радіоефірі.

10. Радіомовлення і національно-духовне виховання молоді.

11. Свобода слова і політичний розбій у радіоефірі.

12. Радіоформати на українському аудіоринку: специфіка вибору.

13. Комерційна радіожурналістика в Україні: становлення, розвиток, перспектива.

14. Регіональне телебачення і радіомовлення у контексті формування національної свідомості молоді.

Тема 3. Сучасне телебачення: досвід, проблеми, стратегії.

1. Журналістська етика та українське телебачення.

2. Особливості побудови сучасної телевізійної реклами.

3. Вияв індивідуальної журналістської манери в авторських програмах на регіональному телебаченні.
4. Висвітлення соціальних проблем на телебаченні.
5. Моделі громадського телебачення у демократичних країнах.
6. Телереклама як відображення матеріальних і духовних пріоритетів сучасного українського соціуму.
7. Трансформація телевізійних жанрів: минуле і майбутнє.
8. Телевізійна публіцистика як метод нового електронного ресурсу.
9. Телевізійна жанрологія: структура, дифузія, практика.
10. Передумови створення та умови розвитку українського телебачення.
11. Політичні ток-шоу на українському телебаченні: тематика, ідеї, реалізація задумів.
12. Проблемний теленарис як спосіб відображення актуальних суспільних проблем.
13. Розвиток телебачення в Україні у період незалежності.

14. Розважальні телепрограми як виразник медіакультури глобального інформаційного простору (на прикладі всеукраїнських телеканалів).

15. Громадське ТБ як форма організації та функціонування телемовлення (зарубіжний досвід та українські реалії).

16. Ефективність телереклами в Україні (комунікативний аспект).

17. 10 проблем, які заважають редакціям працювати добре.

Тема 4. Інтернет-журналістика: специфіка та форми подачі інформації.

1. Відкриті дані: від журналістики зради до журналістики впливу.

2. Як правильно використовувати чужий контент у Інтернеті.

3. Як створити ідеальний «Фейсбук»-пост.

4. Тенденції інтернет-журналістики.

5. Інтернет-видання: «смітник історії» чи ефективний засіб масової комунікації.

6. Типологічні ознаки інтернет-видань Прикарпаття.

7. Інтернет-ресурси: існування де-факто і де-юре.

8. Інтернет-видання України: становлення та особливості розвитку.

9. Антибот: як протидіяти інформаційним маніпуляціям.

10. Корисні поради, як журналісту поводитися у соцмережах та яку політику у соціальних медіа мають провідні редакції світу.

11. Як вистежувати ботів та викривати маніпуляції.

12. Як протидіяти поширенню дезінформації в медіа і соцмережах?

13. Сучасні тенденції та перспективи розвитку новинної журналістики в інтернет-ресурсах.

14. Фотографія у системі нових медіа.

15. Конвергенція жанрів новин і реаліті-шоу в нових медіа.

16. Журналіст-блогер на сучасному інформаційному ринку: секрети майстерності.

Тема 5. 10 основних вмінь сучасної журналістики.

1. 5 проблем сучасної української журналістики за Отаром Довженком.

2. Загальні вимоги до професійної етики журналіста.

3. Поняття «фейк» та його види у медіа.
4. Етика та професійний кодекс працівників пресслужб державних органів влади.
5. Маніпуляція з боку політиків як заміна моделей фахової поведінки журналіста.
6. Основні етапи розвитку медіаосвіти в світі і перспективи її розвитку.
7. Медіаосвітня діяльність медіа як форма комунікативного менеджменту.
8. Медіаосвіта в Україні: стан, проблеми, перспективи розвитку.
9. Авторське право і суміжні права в засобах масової інформації України.
10. Самоконтроль та самоорганізація – основні елементи роботи фрілансера.
11. Специфіка роботи фрілансера: юридичний аспект.
12. Мовна проблематика в прикарпатських медіа.
13. Фахова освіта журналіста: український та закордонний досвід.
14. Правові гарантії свободи слова в Україні та світі.
15. Корпункти та фрілансери.

16. Професійна етика журналіста на сучасному етапі розвитку демократії в Україні.

17. Проблеми становлення української медіаосвіти.

18. Створення рейкових новин: новий шлях інформаційної війни.

Перелік питань для семестрового контролю

1. Поняття «журналістика» в системі масової комунікації.
2. Предмет та завдання курсу «Актуальні проблеми журналістики та медіакомунікацій».
3. Суспільні закономірності виникнення і розвитку журналістики.
4. Суб'єкти національного інформаційного простору України.
5. Інформаційна безпека в умовах війни.
6. Інформаційні та смислові війни.
7. Сучасні методики створення журналістського тексту.
8. Вплив особистісних характеристик автора на його творчість.
9. Журналістська освіта в Україні та світі. Проблеми та перспективи.
10. Волонтерство у медіа як один з видів здобуття журналістського фаху.
11. Професійні колективи медіа.
12. Посади та професії сучасних медіа.
13. Структура сучасних медіа.

14. Умови праці журналістів у друкованих медіа.
15. Технічні та творчі структурні складові радіо.
16. Взаємодія технічних та творчих працівників на телебаченні.
17. Види діяльності журналіста.
18. Особливості збирання та дослідження матеріалу.
19. Документація інформаційних джерел.
20. Пропаганда та контрпропаганда в журналістиці.
21. Рекламна функція мас-медіа.
22. Функція соціальної критики.
23. Культуротвірна функція.
24. Сучасні тенденції розвитку вітчизняної преси.
25. Структура інформаційної діяльності.
26. Види передачі інформації в журналістиці.
27. Принципи журналістської діяльності.
28. Тенденції сучасних медіа (монополізація, інтернаціоналізація, уніфікація, комерціалізація).
29. Реалізація права на свободу слова в Україні.
30. Державна та національна ідеології України.
31. Місце медіа в системі національної ідеології.
32. Взаємовплив політичного та журналістського прошарків суспільства на сучасному етапі.

33. Сучасні виклики журналістики щодо формування українського національного інформаційного поля.
34. Преса і проблеми національного відродження.
35. Журналістський колектив як професійне середовище.
36. Етичні принципи засобів масової інформації.
37. 10 основних вмінь сучасного журналіста
38. Моральні і творчі принципи журналістської діяльності.
39. Сучасні види медіа, їх специфіка.
40. Нові аспекти змісту і форми радіомовлення.
41. Радіомовлення – драматургія звуків.
42. Нові виклики часу щодо функціонування друкованих медіа.
43. Текст надрукований і почутий: особливості відтворення.
44. Специфіка створення радіоматеріалів.
45. Телетекст: симбіоз звуку і зображення.
46. Особливості сприйняття телевізійного та радіотексту.
47. Український телепростір: ідеологічні засади.

48. Розважальні телепрограми українського інформаційного простору.

49. Пропаганда та контрпропаганда в інформаційних телепрограмах України.

50. Пропагандистські матеріали українського радіопростору.

51. Телепубліцистика як спосіб організації суспільства.

52. Основні ознаки якісної преси.

53. Правила написання матеріалів для «жовтої преси».

54. Інтернет-видання: «смітник історії», чи ефективний засіб масової комунікації?

55. Телебачення в системі медіа.

56. Своєрідність літературної праці в журналістиці.

58. Вплив економічної і політичної свободи на пресу.

59. Мультимедійні способи подачі інформації.

60. Агенційна журналістика.

61. Сам собі журналіст.

62. Юридичні та етичні норми діяльності журналіста на радіо та телебаченні.

63. Самоконтроль та самоорганізація – основний елемент роботи фрілансери.

64. Специфіка роботи фрілансерів: юридичний аспект

Рекомендована література

1. Аксьонова Н. Дослідження впливу мас-медіа в умовах інформаційної війни. Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського : збірник / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України ; [редкол.: В. І. Попик та ін.]. Київ, 2017. Вип. 48 : Бібліотечні стандарти і розвиток інформаційної діяльності. С. 480-493.

2. Артимишин П. Трагедії «Норд-Осту» та Беслану в Росії: реакція українських політиків і журналістів. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки . редкол.: Гаврилюк С. В. [та ін.]. Луцьк, 2016. № 13 (338) : Серія: Історичні науки. С. 116-121.

3. Бальцій Н. Механізми регулювання висвітлення терористичної діяльності у ЗМІ. Вісник Львівського університету. Серія: Міжнародні відносини. Львів, 2011. Вип. 28. С. 262-269. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/VLNU_Mv_2011_28_29 (дата звернення: 01.12.2023).

4. Біленчук П. Д. Засоби масової інформації і тероризм: віхи історії. П. Д. Біленчук, М. В. Козир, Ю. В. Стеценко / Право і Безпека. 2003. Т. 2, № 4. С. 21-29.

5. Бойко С. Т. Психологічна безпека особистості в умовах розірваного інформаційного простору. Психологія: теорія і практика. 2019. Вип. 1. С. 32–43. URL : <https://bit.ly/34gNPrx> (дата звернення: 13.08.2023).

6. Войтович Н. Створення фейкових новин: новий шлях інформаційної війни. Вісник Львівського університету. Серія: Журналістика : зб. наук. пр. / [редкол.: Б. Потятиник (голов. ред.) та ін.]. Львів, 2014. Вип. 39, ч. 1. - С. 42-47.

7. Гаврада І. Цензура як прояв недемократичності державної політики України у сфері засобів масової інформації . Політичний менеджмент. 2006. № 5. С. 95-106.

8. Гельжинський А. Ю. Роль ЗМІ в інформаційній протидії тероризму / Актуальні проблеми управління інформаційною безпекою держави : Х всеукр. наук.-практ. конф. : електрон. вид. Київ, 2019. С. 289–291. URL : http://academy.ssu.gov.ua/upload/file/konf_04_04_2019.pdf (дата звернення: 13.08.2023).

9. Горбулін В. Світова гібридна війна: український фронт: монографія / за заг. ред. В.П. Горбуліна. Київ : НІСД, 2017. 496 с.

10. Довгань О. Д. Соціальні мережі як чинник впливу на інформаційну безпеку .Правова інформатика. 2015. № 2. С. 25-31.

11. Житарюк М. Інформаційна пропаганда Кремля в контексті геополітики . Вісник Львівського університету. Серія: Журналістика : зб. наук. пр. / [Львів. нац. ун-т ім. І. Франка ; редкол.: О. В. Богуславський та ін. Львів, 2017. Вип. 42. С. 216-225.

12. Івахів О. С. Засоби масової інформації - ключовий елемент інформаційної безпеки . Імперативи розвитку цивілізації : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. «Інформаційна безпека у воєнній сфері. Сучасний стан та перспективи розвитку», Київ, 31 бер. 2015 р. / М-во оборони України, Нац. ун-т оборони України ім. І. Черняхівського, Глобал. орг. союзн. Лідерства. Київ, 2015. № 2. С. 70-71.

13. Інформаційна безпека (соціально-правові аспекти): Підручник / Остроухой Б. В., Петрик Б. М., Прнсяжнюк М. М. та ін. ; за заг- ред. Є. Д. Скулиша. Київ : КНТ, 2010. 776 с.

14. Інформаційні виклики гібридної війни: контент, канали, механізми протидії : аналіт. доп. / за заг. ред. А. Баровської. Київ : НІСД, 2016. 109 с.

15. Карпчук Н. Медіа як невоєнний метод впливу в гібридній війні . Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії. 2018. № 2. С. 41-49.

16. Квіт С. ЗМІ і питання національної безпеки: геополітичний аспект . Детектор медіа : сайт. URL : <https://detector.media/community/article/2409/2002-11-11-zmi-ipitannya-natsionalnoi-bezpeki-geopolitichnii-aspekt>

17. Кіца М. О. Матеріали ЗМІ як інструментарій інформаційної війни у воєнний час / М. О. Кіца, І. М. Мудра . Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації. 2018. № 3. С. 46-50.

18. Кіца М. Особливості реклами в українських Інтернет-ЗМІ в умовах інформаційної війни. Теле- та радіожурналістика : зб. наук. пр. / Львів. нац. ун-т ім. І. Франка . Львів, 2015. Вип. 14. С. 170-174.

19. Комарчук О. Маніпулятивні технології російських ЗМІ в рамках сучасної гібридної війни . вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки . Луцьк, 2016. № 2 (327) : Серія: Міжнародні відносини. С. 60-66.

20. Кондратюк М. О. Інформаційна війна та роль мас-медіа в міжнародних конфліктах . Вісник Харківської державної академії культури. Харків, 2013. Вип. 41. С. 108-113. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/hak_2013_41_15 (дата звернення: 01.12.2023).

21. Кордон, В. В. Інформаційний простір України: проблеми захисту й безпеки . Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки. Луцьк, 2010. № 21 : Філологічні науки : Літературознавство. С. 125-127.

22. Крупський І. Безпекові імперативи інформаційного простору України . Телевізійна й радіожурналістика : зб. наук.-метод. пр. Львів. нац. ун-т ім. І. Франк. Львів, 2007. Вип. 7. С. 189-198.

23. Курбан О.В. Сучасні інформаційні війни в мережевому он-лайн просторі . навч. посіб.Київ: ВІКНУ, 2016. 286 с. URL : https://mil.univ.kiev.ua/files/222_1044284240.pdf (дата звернення: 01.12.2023).

24. Лизанчук В. В. Антиукраїнська інформаційна агресія в телерадіопросторі Росії та України . Записки Інституту журналістики / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка . Київ, 2014. Т. 56 : Липень вересень. С. 13-22.

25. Магда Є. Гібридна війна: питання і відповіді. URL: http://osvita.mediasapiens.ua/trends/1411978127/gibridna_viyna_pitannya_i_vidpovidi/undefined/?media=print.

26. Магда Є.В. Гібридна віна – вижити і перемогти. Харків : Віват, 2015. 604 с.

27. Максимович М. Медійні аспекти "пугінської" аудіовізуальної пропаганди . Теле- та радіожурналістика : зб. наук. пр. / Львів. нац. ун-т ім. І. Франка . Львів, 2015. Вип. 14. С. 195-202.

28. Моніторинг викликів урядуванню в секторі безпеки України : матеріали четвертої міжнарод. конф. «Урядування в секторі безпеки і оборони: роль ЗМІ», 5 жовт. 2016 р. Київ, 2017. 53 с. URL : https://www.dcaf.ch/sites/default/files/publications/documents/2017_DCAF_Conf_4_Ua.pdf (дата звернення: 13.08.2023)/

29. Мудра І. Поняття "фейк" та його види у ЗМІ . Теле- та радіожурналістика : зб. наук. пр. / Львів. нац. ун-т ім. І. Франка . Львів, 2016. Вип. 15. С. 184-188.

30. Набруско В. Суспільне мовлення та виклики інформаційної доби . Теле- та радіожурналістика : зб. наук. пр. / Львів. нац. ун-т ім. І. Франка . Львів, 2015. Вип. 14. С. 69-76.

31. Панченко В. М. Засоби масової комунікації як інструмент інформаційних війн / В. М. Панченко, М. М.

Присяжнюк / Імперативи розвитку цивілізації : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. «Інформаційна безпека у війсьній сфері. Сучасний стан та перспективи розвитку», Київ, 31 бер. 2015 р. М-во оборони України, Нац. ун-т оборони України ім. І. Черняхівського, Глобал. орг. союзн. лідерства . Київ, 2015. № 2. С. 128-131.

32. Парфенюк І. М. Сучасні інформаційні війни в Україні: комунікаційні, соціокультурні та історичні аспекти : автореф. дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : 27.00.06 . Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. К., 2013. 20 с.

33. Пепа В. Телебачення на війні . Теле- та радіожурналістика : зб. наук. пр. / Львів. нац. ун-т ім. І. Франка . Львів, 2015. Вип. 14. С. 398-400.

34. Пілат М. Інформаційні впливи та інформаційні війни: сутність понять та їхній взаємозв'язок в інформаційну епоху . Вісник Львівського університету. Серія: Міжнародні відносини : зб. наук. пр. / Львів. нац. ун-т ім. І. Франка . Львів, 2013. Вип. 32. С. 185-190.

35. Почепцов Г. Сучасні інформаційні війни . Вид. 2-ге, допов. Київ : Києво Могил. акад., 2016. 502 с.

36. Путькалець Л. Роль регіонального державного телебачення України під час інформаційної війни . Теле- та радіожурналістика : зб. наук. пр. / Львів. нац. ун-т ім. І. Франка . Львів, 2016. Вип. 15. С. 213-218.

37. Сафроньєва Г. Телебачення як інструмент моделювання іміджу держави . Вісник Львівського університету. Серія: Журналістика : зб. наук. пр. Львів, 2014. Вип. 39, ч. 2. С. 173-179.

38. Семен Н. Соціальні мережі як один з найефективніших засобів протидії інформаційній агресії в українському Інтернет-просторі . Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Журналістські науки . М-во освіти і науки України, Нац. ун-т «Львівська

політехніка» .Львів, 2017. № 883 : Журналістські науки. С. 126-132.

39. Стадник А. Г. Інформаційні війни як чинник впливу на стан громадської думки : автореф. дис. ... канд. соціол. наук : 22.00.04 . Класич. приват. ун-т. Запоріжжя, 2018. 20 с.

40. Хімей В. Основні сучасні проблеми інформаційної безпеки України . Теле- та радіожурналістика : зб. наук. пр. / Львів. нац. ун-т ім. І. Франка . Львів, 2014. Вип. 13. С. 127-132.

41. Цаплієнко А. Журналістська позиція і самоцензура на війні : [інтерв'ю] . розмовляв Д. Пальчиков / День. 2014. 31 жовт. 1 листоп. № 204-205. С. 17-18.

42. Шевченко О. Інформаційний контент ТВ-продукту як складник соціальної відповідальності російських медіа в Україні . Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки ; Луцьк, 2016. № 11(336) : Серія : Міжнародні відносини. С. 69-73.

43. Шлапаченко В. М. Дезінформація як спосіб інформаційно-психологічного впливу. Інформаційна безпека людини, суспільства, держави. 2013. № 2. С. 78-86. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/iblsd_2013_2_15 (дата звернення: 21.02.2024).

44. Юдін О. К. Інформаційна безпека держави : навч. посіб. для ВНЗ / О. К. Юдін, В. М. Богущ. Харків : Консум, 2005. 576 с. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pib_2003_2_4_6 (дата звернення: 01.12.2023).

Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника
Факультет філології
Кафедра журналістики

Навчально-методичне видання

ШОТУРМА НАТАЛІЯ ВОЛОДИМИРІВНА,
кандидат політичних наук,
доцент кафедри журналістики

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЖУРНАЛІСТИКИ ТА
МЕДІАКОМУНІКАЦІЙ»**

ДЛЯ МАГІСТРІВ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ЖУРНАЛІСТИКА ТА
МЕДІАКОМУНІКАЦІЯ»

В авторській редакції